

J&T 08

Saudové nalili olej do ohně

OPEC se nedohodl na snížení těžby ropy.

strana 5

Koronavirus si začíná vybírat svou daň

Únorová čísla vykazala kvůli aktivním preventivním opatřením v Číně hluboký pokles.

strana 2

Děti z dětského domova nechce nikdo ubytovat

Jako dětský domov obýváme dva rodinné domy, kde může být celkem šestnáct dětí..

strana 8

J&T BANKA ART INDEX 2020: Koťátková, Kohout, Kaláb a taky Kintera

Pozici na první příčce i pro letošní rok obhájila Eva Koťátková. Do první desítky se nově dostal Martin Kohout. Skokanem roku je pak Jan Kaláb.

strana 14

Tenisky: Sportovní obuv, nebo investice?

Miliony dolarů nemusí nutně ležet jen v akciích, zhodnocovat se mohou třeba i v botníku.

strana 12

S Magnusem za relaxem

Vyrazte za wellness a relaxací do českých luxusních hotelů.

strana 11

Koronavirus si začíná vybírat svou daň

Nový koronavirus COVID-19 se začal výrazně šířit mimo Čínu nejdříve do okolních zemí a posléze do celého světa. Nejvíce postihnuté země jsou Jižní Korea, Itálie, Írán, Francie, Německo, ale i USA. Například v Itálii se začala uplatňovat podobná preventivní opatření jako v Číně a pod karanténou je již zhruba 16 milionů lidí ve 14 provinciích. Právě preventivní opatření omezují ekonomickou činnost v postižených oblastech, což zřejmě povede k recesi, která se může postupně rozšířit na globální úroveň. Naopak v Číně dochází dle posledních zpráv k postupné kulminaci nákazy a počty uzdravených rostou.

Poslední makrodata ukazují, že si koronavirus vybral svoji ekonomickou daň. Data za únor, kdy byla v Číně aktivní preventivní opatření, vykázala hluboký pokles. Např. PMI indexy jak v průmyslu (35 bodů), tak ve službách (26,5 bodů) vykázaly nejnižší úroveň v historii. Sledovat se bude, jak moc se koronavirus bude šířit a jak dlouho bude epidemie trvat.

SKUPINA G7 JE PŘIPRAVENA JEDNAT

Skupina ministrů financí a centrálních bankéřů zemí G7 se na schůzce 3. 3. shodla, že bude nadále pozorně monitorovat nastalou situaci ohledně šíření nového koronaviru a je připravena jednat, uzná-li to za vhodné. Nicméně žádné konkrétní kroky jako například v Itálii či USA před-

staveny nebyly. „Jen připomínáme, že například zmíněná země jako Itálie, ale i USA již představily fiskální balíčky, které cílí přímo na sektory, které mohou být postiženy novým virem,“ říká Petr Sklenář, hlavní ekonom J&T Banky.

FED RYCHLE ZASÁHL

Fed nečekal na své pravidelné zasedání a hned po jednání G-7 neočekávaně snížil sazby o 50 bazických bodů. V prohlášení vydaném k tomuto kroku se nejvíce skloňuje slovo koronavirus. Je zřejmé, že Fed přijímá velmi obezřetné kroky a hodlá systému pomoci za každou cenu.

navázány (Rusko, Saudská Arábie, Libye, Irák, Norsko, Venezuela, Brazílie a další).

INDEXY V ČÍSLECH

Akciové trhy prošly kvůli koronaviru v únoru silnou korekcí. Hlavní indexy v USA meziměsíčně odepsaly 6,4–10,1 %. Evropa prostřednictvím Stoxx Europe 600 odepsala 8,4 %, stejně tak Nikkei (–8,9 %). Trochu překvapivě Šanghaj ustoupila „jen“ o 3,2 %, avšak Čína přistoupila k opatřením jako zákaz krátkých spekulativních pozic či omezení úvěrování, což výrazně ovlivňuje tamní obchodování. Domácí index

Saudská Arábie následně ohlásila, že hodlá zvýšit těžbu a snížit ceny, aby získala větší tržní podíl.

OPEC SE NEDOHODL

V březnu nedošlo k dohodě na zasedání OPEC+ na dalším snížení těžby. Saudská Arábie následně ohlásila, že hodlá zvýšit těžbu a snížit ceny, aby získala větší tržní podíl. Ceny ropy Brent spadly o 25 % za den a vytváří se ropný šok, který jsme naposledy pozorovali v devadesátých letech při bitvě o Irák. Negativní dopad nízkých cen ropy bude primárně do sektoru těžarů a samozřejmě zemí, které jsou na těžbu ropy úzce

PX se dostal stejně jako Evropa pod prodejní tlak a odevzdal 8,9 %.

VÝNOSY DLUHOPISŮ KLESALY

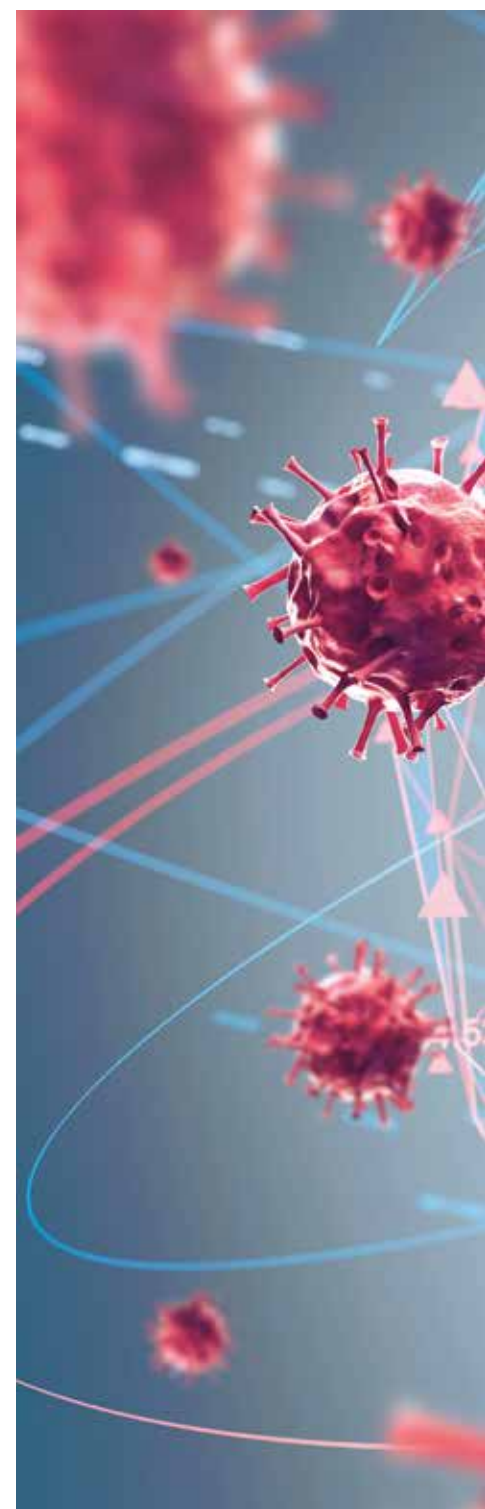
Americká výnosová křivka propadla o 35–40 bodů, pro kratší konec křivky to byl nejhlubší pokles od podzimu 2008. Výnos 10letého dluhopisu klesl na historické minimum (1,15 %). Výnosy státních dluhopisů klesaly globálně v reakci na obavy ze šíření koronaviru, ale postupně

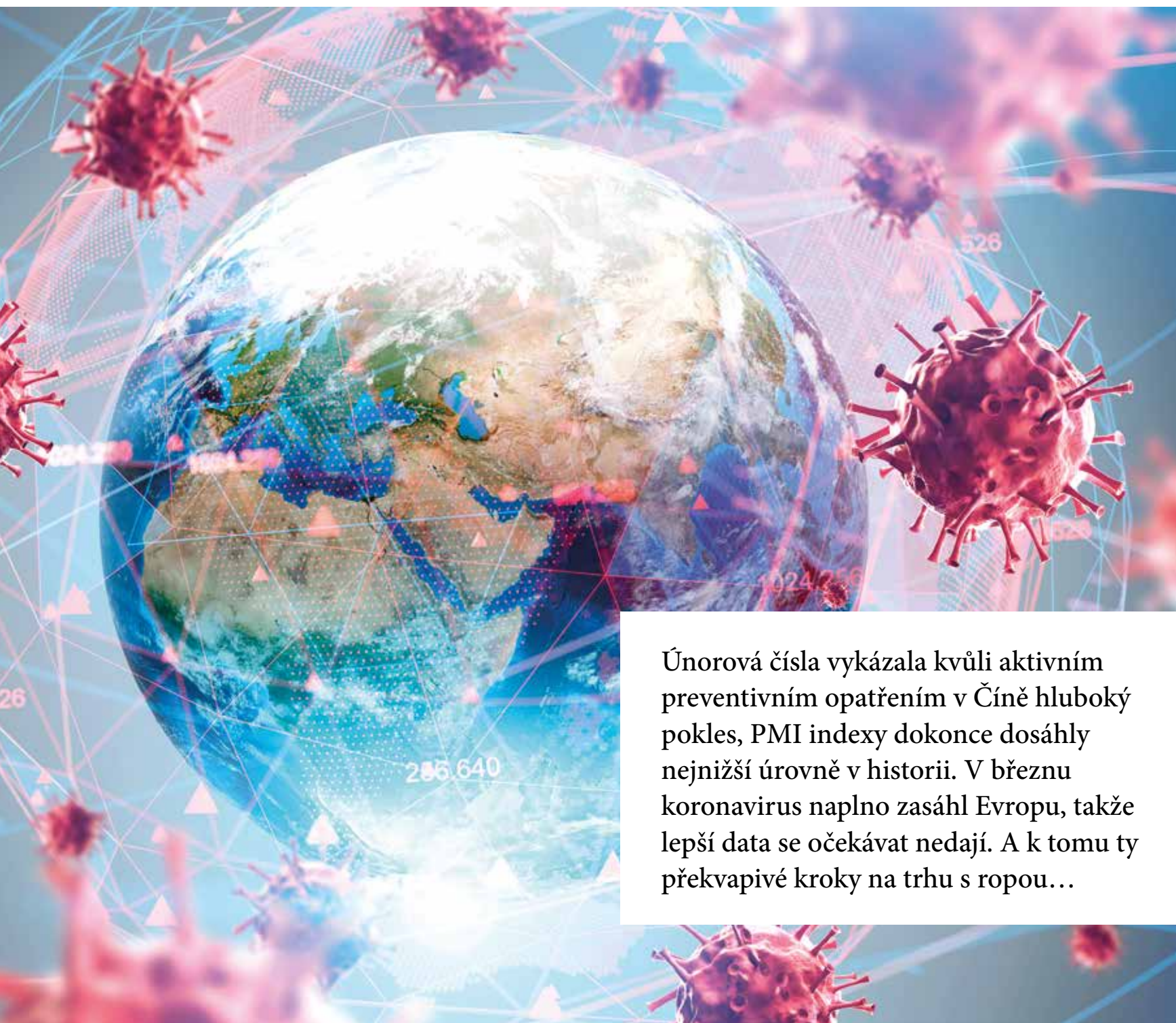
je nahradily spekulace, že Fed brzy přistoupí ke snižování sazeb. Výrazně narostly kreditní prémie, které ze 2letých minim vyskočily na 1,5letá maxima.

Ve většině eurozóny výnosy dluhopisů klesly o 15–20 bodů, výnos 10letého dluhopisu Německa se dostal

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedené v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonosti. Očekávaná budoucí výkonost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

Únorová čísla vykázala kvůli aktivním preventivním opatřením v Číně hluboký pokles, PMI indexy dokonce dosáhly nejnižší úrovně v historii. V březnu koronavirus naplno zasáhl Evropu, takže lepší data se očekávat nedají. A k tomu ty překvapivé kroky na trhu s ropou...

na půlroční minimum (–0,60 %). Kvůli vyšší averzi k riziku výnosy dluhopisů ve Středomoří vzrostly o 5–10 bodů, v případě Itálie skoro o 20 bodů. Kreditní premie v Evropě vzrostly na půlroční maxima.

Dluhopisové výnosy ve střední Evropě následovaly globální vývoj a klesly o 10–30 bodů. Česká výnosová křivka je dokonce invertovaná, když kratší konec zvedlo zvýšení sazeb ČNB (2,25 %) na začátku února a delší konce srazil globální vývoj.

„Dluhopisové trhy nyní sledují sentiment a spekulace na další vlnu uvolnění měnové politiky klíčových

centrálních bank,“ konstatuje Petr Sklenář.

NERVOZITA NA KOMODITNÍCH TRZÍCH

Komoditní trhy v únoru pokračovaly výrazným poklesem kvůli obavám z dopadu koronaviru na globální ekonomiku. Široké indexy ztratily dalších 5–8 %, od začátku roku hlavní komoditní indexy zaznamenaly ztráty 12–18 %, což byl nejhlubší propad komoditních trhů za posledních 5 let. V únoru ztrácely všechny základní skupiny. Propad opět táhly energie (–12 %), cena ropy propadla na nejnižší úroveň od konce

2018 – Brent (51 USD), WTI (45 USD). Mírně ztrácely technické kovy (–1 % m/m) i zemědělské plodiny (–3 % t/t). Drahé kovy dlouho těžily z nervozity na trzích, ale v posledním týdnu výrazně propadly a také skončily ve ztrátě kolem 2 % meziměsíčně. Cena zlata (0 %) se v průběhu února sice dostala na 7leté maximum (1660 USD), ale pak propadla zpět na 1590 USD.

„Krátkodobý výhled bude ovlivněn sentimentem, který určuje dopad nákazy koronaviru na globální ekonomiku. Důležitým faktorem pro ceny komodit zůstává vývoj kurzu dolaru,“ uvádí hlavní ekonom.

MANAGEMENT AVASTU TRH NEPŘESVĚDČIL

Z cenných papírů se tentokrát podíváme na Avast. Zveřejněné výsledky byly bez překvapení. Management navrhl celkovou dividendu za loňský rok 14,7 centů (USD), nad odhadem trhu 13,2 centu. Znamená to dividendový výnos cca 2,7 % p. a. Avast již vyplatil mezitímní dividendu 4,4 centů, k výplatě tak zbývá 10,3 centů (2,40 Kč) na akcii. Rozhodný den bude 22. 5.

Naplánovaný konferenční hovor přinesl opatrné komentáře. Management sdělil, že kvůli odkladu uvedení

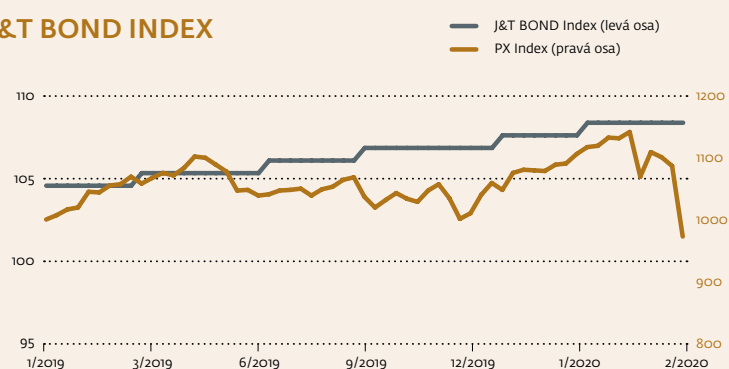
Z finančních trhů...

data platná k 28. 2. 2020

PODÍLOVÉ FONDY

	cena PL	zhodnocení za měsíc	zhodnocení za rok	zhodnocení od založení p. a.
J&T Money CZK	1,351	0,1 %	4,0 %	4,1 %
J&T High Yield MM CZ	1,543	0,3 %	4,1 %	4,6 %
J&T FLEXIBILNÍ	1,474	0,3 %	3,2 %	3,0 %
J&T Bond CZK	1,455	-0,1 %	5,3 %	4,6 %
J&T Opportunity CZK	2,729	-5,4 %	4,0 %	5,1 %
J&T KOMODITNÍ	0,485	-3,4 %	1,1 %	-7,6 %
J&T RENTIER Fund A1 – CZK	1,075	-0,2 %	–	7,9 %
J&T DIVIDEND Fund A1 – CZK	1,176	-1,2 %	–	18,6 %
J&T Life 2025	1,171	-0,7 %	6,4 %	2,8 %
J&T Life 2030	1,190	-1,8 %	7,8 %	3,1 %
J&T Life 2035	1,191	-1,9 %	8,1 %	3,1 %

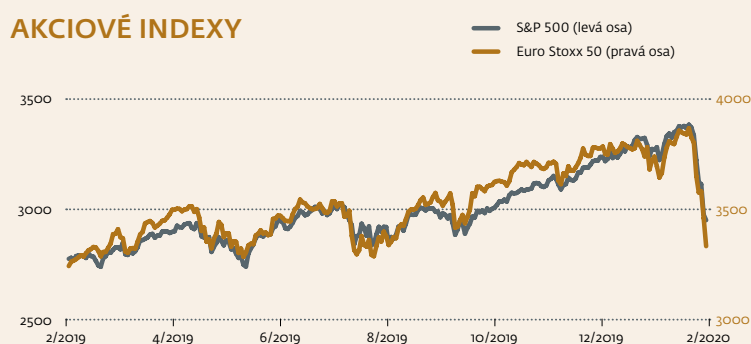
J&T BOND INDEX

STÁTNÍ DLUHOPISY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
ČR – 10Y	1,24	-26 bp	-73 bp	60 bp
Německo – 10Y	-0,61	-21 bp	-83 bp	-100 bp
USA – 10Y	1,15	-43 bp	-167 bp	-100 bp

AKCIOVÉ INDEXY

SMĚNNÉ KURZY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
USD/EUR	1,10	0,6 %	3,1 %	-0,3 %
CZK/EUR	25,5	-1,0 %	0,6 %	-1,5 %
CZK/USD	23,1	-1,5 %	-2,4 %	-1,2 %

KOMODITY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
Ropa (Brent) – USD/bbl	51	-13,1 %	-22,3 %	-15,1 %
Zlato – USD/oz	1 586	0,3 %	23,2 %	32,0 %
Měď – USD/t	5 635	-1,2 %	-13,4 %	-4,4 %

nových produktů na druhé pololetí roku nemají tržby tak dobrou předvídatelnost jako loni. Avast počítá letos s růstem organických tržeb cca o 5 %, toto číslo je však očištěné o uzavírání Jumpshot. Skutečný růst tak bude nižší. Firma do budoucna počítá s akvizicemi, ale nyní není žádná významná na spadnutí.

Trh reagoval na opatrný komentář managementu negativně (pokles ceny akcie pod 400 penčí) a investoři se již smířili s pomalou dynamikou firmy v roce 2020. „Negativní události jsou tímto podle nás zaceněny a z hlediska fundamentů je nyní Avast rozumně naceněný. Očekáváme pro nejbližší dobu obchodování v intervalu cca 380 až 450 penčí, tedy 110 až 120 Kč, vzhledem k tomu, že investoři mohou vyčkávat na uvedení nových produktů na trh,“ říká Sklenář.

BŘEZNOVÉ VÝHLEDY

V březnu budou investoři sledovat další dění kolem koronaviru. V hledáčku jsou především preventivní opatření, která omezují ekonomickou aktivitu. „Větší šíření v USA by mohlo znamenat nepříznivé vlivy v zámoří, což trh dle našeho názoru ještě ne zcela zaceňuje. V nejbližším období bude tedy koronavirus a zprávy kolem něj nadále hrát pro investory hlavní roli. Bude se netrpělivě čekat na další vývoj v Číně, která by se pomalu měla vracet do běžných kolejí, či na informace o nalezání léku, který se testuje – remdesivir z dílny společnosti Gilead,“ vysvětluje Petr Sklenář.

Očekáváme, že se bude ropa obchodovat nervózně a se zvýšenou volatilitou

Překvapivý krok Saudské Arábie na zvýšení produkce a snížení prodejních cen se prudce projevil do cen ropy, která se dostala na 4letá minima. Tento šok dále násobil nervozitou spojenou s koronavirem. Investoři budou sledovat, co je reálným cílem zmíněného kroku. Očekáváme, že se bude ropa obchodovat

nervózně a se zvýšenou volatilitou. Současně neočekáváme rychlé vyřešení této situace, která může na trhy dopadat i několik měsíců.

Trh bude také sledovat, co přinese za reakci na koronavirus zasedání ECB. Další snížení sazeb (depo sazby více do záporu) či prodloužení nebo navýšení programu QE. ECB je jednou z bank, která svou reakci ještě nepředstavila na rozdíl od Fedu, BoC či australské centrální banky. Další snižování úrokových sazeb by bylo nepříznivé pro finanční sektor, kde dochází k snižování marží.

Další snižování úrokových sazeb by bylo nepříznivé pro finanční sektor, kde dochází k snižování marží.

Řádné zasedání Fedu proběhne 18. 3. Trhy spekulují, zda přinese další snižování sazeb po již oznámeném mimořádném snížení o 50 bazických bodů na začátku března. „Očekáváme, že Fed již sazby nesníží, ale možná upozorní, že je nadále připraven jednat v případě nutnosti. Současně očekáváme, že dojde k prodloužení či zvýšení krátkodobé pomoci finančnímu trhu,“ predikuje Sklenář.

Koronavirus jako černá labuť a překvapivé kroky na trhu s ropou budou v březnu působit nepříznivě na riziková aktiva. Zřejmě se budou načítat negativní ekonomické šoky z preventivních opatření před šířením viru. Analytici očekávají větší prodejní tlaky v postižených segmentech (ropný průmysl, cestovní ruch, aerolinky, zpracování ropy). Tyto segmenty se budou rovněž zřejmě potýkat s problémy i v delším horizontu. Naopak vyhlíží příležitosti v defenzivních sektorech (sítě, telekomy, tabákový průmysl). Dodatečné reakce centrálních bank, tedy snižování úrokových sazeb, by mohly dále ztraktivňovat dividendové tituly. ■

Připraveno analytiky J&T Banky

Saudové nalili olej do ohně

Po určité stabilizaci finančních trhů v polovině prvního březnového týdne se výprodeje na trzích objevily znovu, když se investoři lekli rychlého šíření viru v Itálii a dalších zemích. O víkendu pak došlo k přilítí oleje do ohně od Saudské Arábie, když se OPEC v pátek nedohodl na snížení těžby ropy.

Saudové se konkurenci chystají vydrtit cenově a budou dodávat ropu svým odběratelům s diskontem – cena ropy tak padla během noci k 30 dolarům za barel, což může být pro řadu firem ze sektoru dost nepříjemné, pro některé na hranici žití a bytí. Víkendové vyhlášení karantény v postižených oblastech Itálie rozhodně klid na trhy nepřineslo, takže v kombinaci s ropným šokem máme obchodování v červených číslech, ropný sektor krvácí samozřejmě nejvíce.

Na druhou stranu je potřeba říci, že levnější ropa přinese do ekonomiky většiny států nižší náklady. Taková opožděnější kompenzace za ztráty na finančních trzích... Když se na situaci podívám s trochu klidnější hlavou a odhlédneme od výprodeje a posledních 14 dnů, tak prostě korekce dorazila. Ano prudká, velmi prudká, ale jednou to přijít muselo. Vždy po určité době růstu dochází u akcií ke korekci – nyní tedy spuštěná virem a kombinací s ropným šokem. Kam pak asi klesne cena Verva nafty u Benziny? To jsem fakt zvědav.

JE ČAS DOKUPOVAT

Tyto dny jsou na trzích přesně od toho, že se musí něco dělat – pokud je hotovost, tak dokupovat. Panické prodeje totiž stlačí cenu níže, než bychom za standardního režimu čekali, a dlouhodobě se akcie budou mít tendenci vracet. Zvláště v době, kdy úrokové sazby jsou dole a výnosy státních dluhopisů nenesou

nic v Evropě a velmi málo ve Spojených státech, kde po poslední rallye na amerických státních dluhopisech 10letý nese cca 0,53 %!

Zkusme si ještě shrnout aktuální situaci. Čína si prošla nejhorším na přelomu ledna a února, zdá se, snad, že se vše postupně začíná vracet k normálu. Rozjelo se nám to v Evropě, především Itálii, a holt tato situace tedy ještě nějakou dobu potrvá – reálně. Akciové trhy vždy danou situaci předbíhají, takže ceny nyní na akciích do sebe berou velkou nejistotu, jak vlastně co bude, již nyní tedy zohledňují akcie obavy investorů ze špatného scénáře. Teď jde jen o to, zda se špatný scénář potvrdí, nebo ne. Nicméně tyto poklesy vytvářejí příležitost pro nákupy, vzhledem k panice některých investorů, kdy pokud máme schovanou cash (jakože jsme měli a já to tu dlouho zdůrazňoval), můžeme dokoupit tituly, které sledujeme a jež nám přijdou atraktivní, na zajímavých cenových úrovních.

Situaci na trzích monitorují i centrální banky a myslím, že po tak velkých propadech jako v posledních dnech

nebudou váhat sáhnout k mimořádným opatřením. Evropě však žádné další snížení úrokových sazeb nepomůže, zde budou muset nastoupit jiné metody, třeba ve spolupráci s jednotlivými státy nějaké fiskální stimuly. Dluh si díky evropské centrální bance vyemitují vlastně skoro zadarmo. Fed je k tomu pod bedlivým ostržím okem Trumpa a ten si na Fedu smlsne, pokud nebude trh podporován právě Fedem, zvláště letos.

Samozřejmě se nám nesmí brutálně rozjet virus ve Spojených státech, to by trhy znervóznělo a pak bychom se podívali ještě níže. Také je dobré zdůraznit, že situace pro jednotlivé země, jejich ekonomiky a konkrétní subjekty, tedy firmy i spotřebitele, je výrazně lepší než při propadech v dřívějších krizových obdobích. Úrokové sazby jsou totiž dole, takže placené úroky z dluhů tolik nezatíží i při klesající poptávce, a tím pádem přechodně horším hospodaření. Firmy, jednotlivci i státy to lépe ustojí. A ještě jedna věc – řada společností platí zajímavé dividendy a to při současných cenách na trhu opět znamená velmi zajímavý dividendový výnos.

Jaké tituly tedy považuji za zajímavé a co jsem kupoval nebo se chystám kupovat? Z českých akcií ČEZ a Avast, z evropských to byly E.ON, Telefonica, OPAP, BNP, HEI a RTL, z amerických IBM, Facebook a Broadcom a k tomu ještě zmíním Tencent a Gazprom.

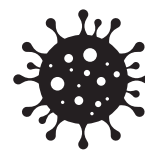
Pro odvážnější a ty, co nekolabují při denních pohybech přes 10%, je tu ještě řada komoditních titulů, které výprodej spláchl se snížením ceny na ropě: Alcoa, Freeport a Chevron.

Nemyslím si, že se teď vše „pomlátí“ a odtud již pojedeme jen nahoru. Prál bych si to, ale nebývá to tak. Ovšem v průběhu těchto hektických období přicházejí příležitosti, které člověk docení až později, s uklidněnějším vývojem trhů. Takže neutratit ještě úplně všechno, myslet na zadní kolečka, ale to, co vnímám jako atraktivní, tak přikupovat. ■

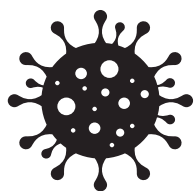

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Investiční
společnost

Koronavirus pohledem odborníků

Situace s novým koronavirem z Číny se neustále mění a vyvíjí. Počty nakažených stoupají po celém světě. Je panika na místě? Co od viru čekat? Dá se proti němu chránit? Jak moc se virus promítne do fungování ekonomiky a trhů? Jsou mé investice a finance v bezpečí? Nejen na tyto otázky hledali odborníci odpověď během netradiční konference.

Netradiční diskuze prostřednictvím konferenčního hovoru probíhala 3. března za přítomnosti prof. MUDr. Tomáše Zimy, DrSc., lékaře a biochemika a současného rektora Univerzity Karlovy, Petra Sklenáře, hlavního ekonoma J&T Banky, Milana Vaníčka, hlavního analytika J&T Banky, a Martina Kujala, portfolio manažera J&T Investiční společnosti. Do konference se mohlo na dálku připojit i několik tisíc klientů J&T Banky. Cílem diskuze bylo poskytnout veřejnosti maximum informací a ukázat, že pro paniku není důvod.

Jako první se slova ujal profesor Tomáš Zima, který přinesl medicínský pohled na problematiku. Ukázal čísla smrtelnosti podle věkových skupin a upozornil, že riziko nebezpečí je nejvýraznější u věkové skupiny nad 80 let. Zároveň uvedl, že letos již v důsledku „běžné“ chřipky zemřelo v České republice 50 pacientů. „Pravděpodobnost přenosu při setkání nemocného v obchodě či na ulici je minimální, pro přenos je potřeba intenzivnější kontakt,“ vysvětlil. Prozradil také, že léky na toto onemocnění se již testují a první výsledky klinických studií by měly být k dispozici v polovině března, a posluchače ujistil, že české zdravotnictví je na nárůst nemocných připraveno.

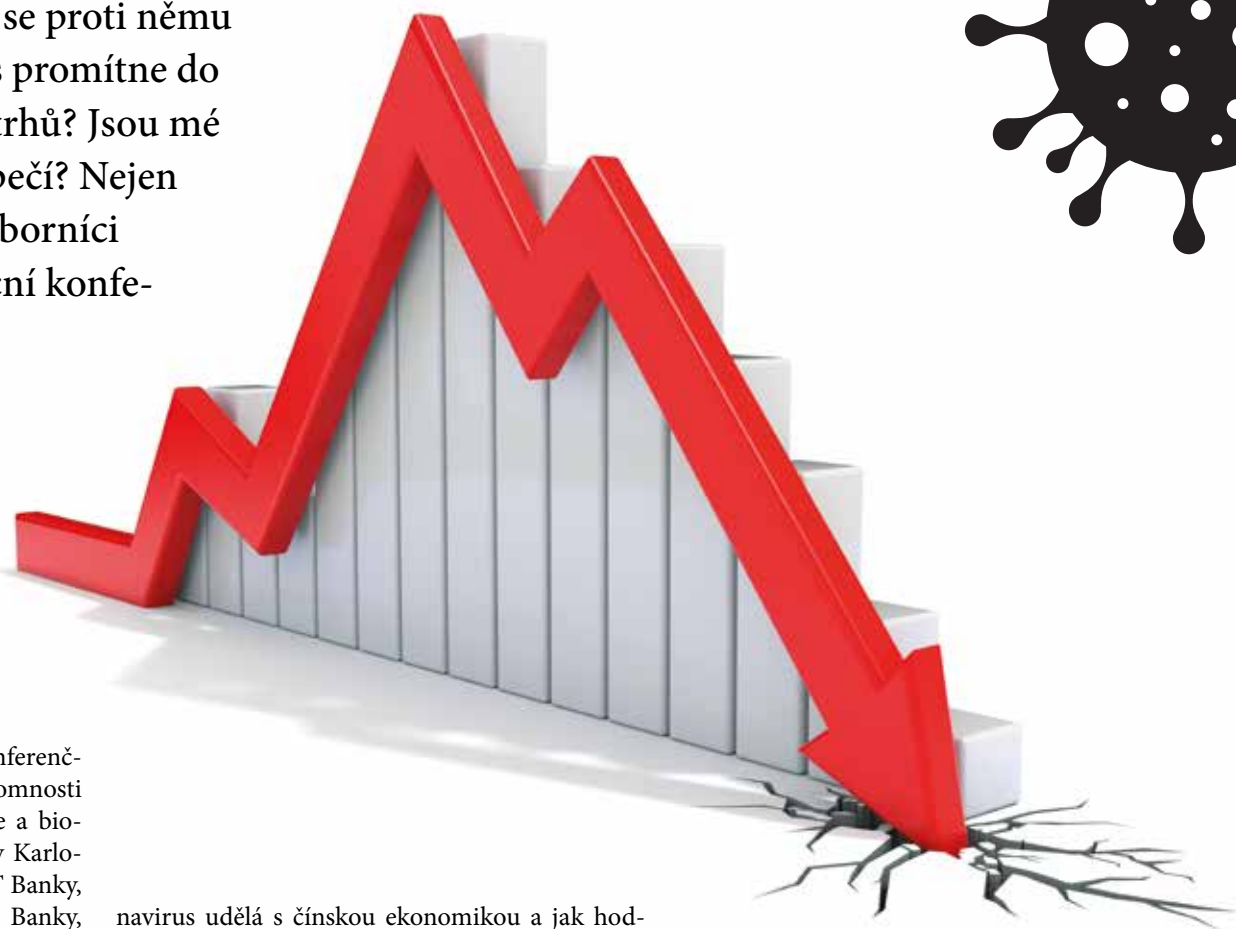
Ekonom Petr Sklenář prezentoval makroekonomický pohled, který pečlivě sleduje, co koro-

navirus udělá s čínskou ekonomikou a jak hodně se zpomalení této klíčové ekonomiky přelije do ostatních států. „V tuto chvíli nejsme schopni predikovat nějaké scénáře ani škody. Omezení dalších a dalších akcí omezuje ekonomické toky, a to zejména v Evropě, kde velkou část ekonomiky tvoří služby. Rozšiřování karantény tedy bude rozšiřovat i ekonomické škody,“ varoval a dodal, že výpadek bude nejen na straně poptávky, ale i nabídky, protože dojde k narušení výrobního řetězce. Zkušenosti z obdobných velkých epidemií ale ukazují, že po rychlém nástupu i rychle odezněla a ekonomika se brzy vrátí do normálu.

Co udělá koronavirus s akciovými trhy, nastínil Milan Vaníček. V úvodu nejprve upozornil, že za bezrizikové považuje vklady u českých bank, a to i nad částku pojištěnou ze zákona, neboť banky jsou silné a v dobré kondici. Jejich kapitálová přiměřenost se pohybuje nad 17 %, což patří k nejlepším hodnotám v Evropě. Defenzivnímu přístupu k investicím odpovídají nyní i státní dluhopisy, které však neposkytují příliš vysoký výnos (české se pohybují kolem 1,2 %). Zajímavou investiční

příležitost mohou přinést korporátní dluhopisy. „Nepředpokládáme, že by koronavirus tyto dluhopisy výrazně ovlivnil, protože je společnosti mají podloženy aktivy,“ říká Vaníček. Akcie jsou podle něj vždy rizikovým aktivem a je to potřeba mít stále na zřeteli. Nyní jejich hodnotu hodně ovlivňují panické výprodeje v důsledku tlaku médií. Situaci by mohla uklidnit zpráva, že se Čína vrací k normálu. „V delším horizontu jsem ale u akcií optimistický,“ dodává.

Diskuzi zakončil Martin Kujal, který má ve správě dluhopisové fondy, jež využívají klienti J&T Banky. „I v tuto nelehkou chvíli má smysl investovat, důležité je však správné načasování. Naše fondy jsou aktivně spravované a my disponujeme řadou portfolio manažerů, kteří hlídají ten správný čas nakupovat a prodávat. To je naše přidaná hodnota,“ uvedl. ■

Milan Vaníček
Hlavní analytik
J&T Banky

Zeptali jste se:

Jak odhadujete délku zotavení trhů?

Milan Vaníček: Bude záležet, jak moc se hrozba šíření koronaviru posune v postižených regionech. Pokud dojde k prudkému šíření a široké karanténě ve větší části světa, tedy širšímu ekonomickému dopadu, pak bych očekával pozvolnější návrat, tedy v rámci 1 až 2 kvartálů. Pokud situace nebude nekontrolovatelně eskalovat, pak může být zotavení relativně rychlé v průběhu 1 až 2 měsíců. Očekával bych však, že dojde ke zvýšení volatility. Tedy nemusí jít o jasný trend, ale o větší výkyvy. Tedy pohyby indexů o více než 1 % denně jakýmkoliv směrem.

Přináší koronavirus i nějaké investiční příležitosti?

Milan Vaníček: Příležitosti vnímáme v rámci korporátních bondů, které mají silnou bilanci (páku do třikrát čistý dluh / EBITDA či krytí aktivy) a nejsou navázány přímo na vliv koronaviru (sektor aerolinek či cestovní ruch).

V rámci akcií to vidíme obdobně. Vyhlížíme spíše defenzivní sektory, které získávají na dividendové atraktivnosti. Z domácího trhu to jsou O2 CR, PMČR a z více rizikových pak Moneta či KB.

V rámci světových akcií pak sektor farmacie (i přes různé jiné faktory jako zřejmě negativní vliv volební kampaně v USA) a opětovně defenzivní sektory (sítě, telekomunikace, tabákové společnosti, nemovitosti). Vhodné je investovat přes široké ETF.

Uvažuje sama J&T Banka, že určitou část finančních prostředků jednotlivých fondů zaparkuje do méně výdělečných instrumentů, nástrojů či je zcela zakonzervuje?

Martin Kujal: Neuvažuje. Volnou hotovost ve fondech investujeme konzervativně na peněžním trhu tak, abychom při velké míře bezpečí dosáhli slušného výnosu. Investované prostředky budou však zároveň poměrně rychle k dispozici na střednědobé investice, jakmile budou ceny aktiv atraktivní.

Mají fondy J&T Banky nějaké automechanismy, které reagují na pohyb burz, komodit a měn? Kolik je v těchto fondech rizikových nebo neziskových položek?

Martin Kujal: Většina našich fondů je řízena aktivním způsobem. Portfolio manažeri, respektive investiční výbor fondu, rozhodují dle posouzení situace na trhu o zvýšení nebo snížení míry rizika.

Odlišná je strategie skupiny fondů J&T LIFE, kde držíme plánovaný poměr jednotlivých aktiv. Pokud tedy nyní poklesly ceny akcií a vzrostly dluhopisy, podíl akcií ve fondu automaticky klesl. Následně tedy akcie dokupujeme „ve slevě“ a prodáváme se ziskem dluhopisy tak, abychom se vrátili na původní plánovaný poměr. Tato strategie dosahuje dlouhodobě

o ČR, tak prozatím žádný vliv koronaviru nevnímáme. Umím si představit scénář, kdy bude ČNB donucena ke snižování sazeb, a pak by takový stav mohl vést ke snižování sazeb u termínovaných vkladů, ale tady jsme ještě asi daleko. Nicméně vzhledem k tomu, co dělají ostatní centrální banky, se nedá v budoucnu snižování sazeb i u ČNB vyloučit.

Volnou hotovost ve fondech investujeme konzervativně na peněžním trhu tak, abychom při velké míře bezpečí dosáhli slušného výnosu.

velmi dobrých výsledků, obzvláště pokud ji investor využívá pravidelně. Například J&T LIFE 2035 drží nyní 35 % státních a podnikových dluhopisů. Zbytek tvoří akcie, realitní a komoditní investice, včetně zlata.

Jaký vliv mají události související s koronavirem na úročení termínovaných vkladů, jejich zajištění a předpověď vývoje?

Milan Vaníček: Pokud hovoříme

Co se týče zajištění, tak stále je zde pojištění vkladů do 100 tis. EUR (ekvivalent 2,5 mil. Kč). Na tom se nic nemění. Navíc domácí bankovní sektor je velmi silný, a tak se nedomníám, že by byly vklady celkově ohroženy. Ano, výrazný pokles ekonomiky by zvýšil sledované ukazatele u bank, ale i tak se domníám, že by se muselo jednat o výrazně negativní scénář, který vzhledem k okolnostem neočekáváme. ■

Děti z dětského domova **nechce nikdo ubytovat**

Společnost Soukromý dětský domov SOS

92 provozuje dětský domov, zabývá se doprovázením pěstounských rodin ve Středočeském kraji a zároveň pomáhá mladým lidem s přípravou na běžný život. „Je neuvěřitelné, jak obtížné bylo pronajmout si jako dětský domov byt pro mladé dospělé. Nikdo nás nechtěl, ani město, kde máme sídlo a kde jsme se ucházeli o tréninkový byt,“ říká ředitelka domova Tereza Jandová.

Pomáháte ohroženým dětem. Proč zrovna jim?

Vždy jsem chtěla pracovat s dětmi. Už ve školce jsem paní učitelce říkala, že budu také učitelka. Začala jsem tedy učit, ale uvědomila jsem si, že víc než předávat dětem vědomosti mě baví s nimi jen být. Zajíímají mě jejich příběhy, souvislosti mezi jejich prožitky a projevy. Každé z dětí, které jsem poznala, má můj respekt. Sama nevím, jaké by byly moje reakce, kdybych měla jejich zkušenosti a zážitky.

Kdy jste s ohroženými dětmi začala pracovat?

V roce 2006 hledali ředitelku církevního dětského domova v Dubenci. V té době jsem již měla vystudovanou speciální pedagogiku a studovala druhým rokem sociální práci, působila jsem jako speciální pedagog ve FN Motol. A tenkrát mi můj vedoucí praxe řekl: „Terezo, chtělo by to nějakou zkušenost s řízením.“ Tak jsem se přihlásila do výběrového řízení a vyšlo mi to. Přitom jsem neměla s ústavní péčí žádnou zkušenost. Dokonce jsem si myslela, že děti v dětském domově jsou většinou

sirotci, až při přípravě na výběrové řízení jsem zjistila, že je tomu jinak. Byla to skvělá příležitost a zkušenost, domov se otvíral, bylo potřeba sestavit tým, vytvořit dokumentaci, metodiky nebo natřít okna a dveře. A pak jsme mohli přijmout první děti. V té době jsem ještě neměla vlastní děti, a tak se mi kancelář v Dubenci stala na několik let druhým domovem.

Máte širokou škálu působnosti. Jaké formy podpory ohroženým dětem, případně celým ohroženým rodinám nabízíte?

Naše organizace má dvě organizační jednotky. Jednou je pobytová služba – dětský domov rodinného typu s kapacitou dvacet dětí a druhou je služba doprovázení pěstounů.

Jako dětský domov obýváme dva rodinné domy, kde může být celkem šestnáct dětí. Pro čtyři děti máme externí skupinu – to jsou dva samostatné byty v běžné zástavbě. Zde jsou buď mladí dospělí, to znamená starší 18 let, nebo v této skupině mohou být děti, které jsou již na dlouhodobé propustce před zrušením ústavní výchovy a využívají už jen terénní

Tereza Jandová se svou rodinou, tedy svými syny, partnerem a dvěma psy na výletě.

pomoc sociálního pracovníka a dětí svého kmenového vychovatele.

Když k nám dítě přijde, snažíme se naplňovat všechny jeho potřeby. Jednou z nich je bezpečný kontakt s jeho rodinou či historií. Proto je součástí naší práce i práce s rodiči či širší rodinou. Sociálního pracovníka, který pracuje v terénu, hradíme z grantu. Jeho hlavním úkolem je být v kontaktu s rodinou dítěte, poznat prostředí, odkud přichází, provázet a připravovat kontakty mezi dítětem a jeho rodinou. Projekt I já mám mámu funguje v našem domově od roku 2009 a jedním z podporovatelů je také Nadace J&T.

Pro pěstouny nad rámec provázení vymezeného zákonem máme díky podpoře Nadace J&T projekt, který

nabízí našim pěstounům konzultace s psychologem. Pěstouni si to moc pochvalují a my si s kolegyněmi říkáme, jak jsme to mohli dříve dělat bez něj. Zároveň pořádáme jednou měsíčně kluby pěstounů, jednou ročně odlehčovací tábor a několikrát ročně výlet pro děti. Realizujeme i vzdělávání pro pěstouny z okolí, které doprovází orgán sociálněprávní ochrany dětí.

Provozujete, pro někoho možná překvapivě, i soukromý dětský domov. Liší se nějak od těch běžných dětských domovů?

Pro soukromý dětský domov platí ty samé zákony jako pro státní nebo církevní dětské domovy jen s tím rozdílem, že finance, které k nám směřují, se odvíjejí od obsazeného lůžka, a ne dle kapacity. Zároveň nedostáváme

Pořádáme také kluby
pěstounů, odlehčovací
tábor i výlety pro děti.

Tereza Jandová

Vystudovala speciální pedagogiku na TU Univerzitě v Liberci a sociální práci na Univerzitě Karlově. V roce 2006 stála u zrodu církevního dětského domova pro devět dětí. Nyní je již sedm let ředitelkou společnosti Soukromý dětský domov SOS 92, která provozuje dětský domov a zároveň se zabývá doprovázením pěstounských rodin ve Středočeském kraji.

Je svobodná, dvacet let žije s partnerem Petrem a společně mají syny Šimona a Tobíáše, dva psy a dva zatoulané kocoury.

žádné peníze na investice. To s sebou samozřejmě přináší svoje úskalí. Jedna z nadací říká, že jsme dětský domov, který systematicky pracuje na své likvidaci. Je to dáno tím, že pokud se podaří podpořit rodinu tak, aby se děti mohly vrátit zpět, stane se, že najednou můžeme být měsíčně v minusu, protože než přijdou další děti, může vzniknout situace, kdy je sice soudně rozhodnuto, ale na právní moc se čeká například dva měsíce. To, kolik máme peněz, se také podepisuje na možnostech odměňování zaměstnanců. Bohužel se setkáváme s tím, že ne-

můžeme konkurovat finančním nabídkám státních zařízení. To je naše slabé místo. Proto se musí velká část mého pracovního času věnovat získávání finančních zdrojů.

Jste zároveň i organizací doprovázející pěstounské rodiny, neodpočíváte si ve svém poslání?

Myslím, že ne. Ani by mě to nenapadlo. Pomáháme dětem, které z nějakého důvodu nemohou být ve své rodině. Pěstounská péče může naplňovat potřeby dětí lépe než dětský domov. Na druhou stranu některé dospívající děti vám řeknou, že by

k pěstounům nechtěly, že chtějí být raději v dětském domově. Myslím, že stát by měl mít varianty řešení pro každé dítě. Umísťování malých dětí do ústavních zařízení považuji za selhání těch, kteří mají odpovědnost za to, že je u nás toto stále možné.

Jaké další služby a projekty dětem nabízíte?

Projektů máme několik. Snažíme se získávat finanční prostředky zejména pro zajištění a podporu individuálních zájmů a přání dětí, na školní aktivity či terapie a zároveň jim dát možnost aktivně trávit svůj volný

čas. Další projekty směřují zejména k samostatnosti. Jedná se například o projekt Samostatně do života, který je určen pro náctileté, kteří se pod dohledem a za pomoci vychovatele snaží naučit jednotlivé kroky směřující k samostatnému bydlení. Na tento projekt navazuje Obstojím i sám!, jenž je zaměřen na podporu mladých dospělých, kteří ještě studují a využívají naše služby. Projekt spočívá v individuální přípravě, jež je realizována v samostatném bydlení, kde bydlí naši dospěláci zcela samostatně. Minimálně jednou týdně se setkávají s case-managerem,

V Soukromém dětském domově SOS 92 si stojí za tím, že dítě svou rodinu potřebuje a má na ni právo.

který je provází v jejich samostatném bydlení a plnění jejich plánů. Nadace J&T nám v tomto projektu pomohla s hrazením nájmu bytu, který naši mladí dospělí obývají. Bylo pro mě až neuvěřitelné, jak obtížné bylo pronajmout si jako dětský domov byt pro mladé dospělé. Nikdo nás nechtěl, ani město, kde máme sídlo a kde jsme se ucházeli o tréninkový byt. Jedním z argumentů bylo, že naše děti zde nemají trvalé bydliště. Byt k pronájmu jsme našli až v Příbrami. Těmito zkušenostmi se mi jen potvrzuje, jak to mají „dětí z děčáku“ těžké.

Vaše projekty jsou určeny dětem z vašeho dětského domova, nebo přijímáte klienty i „zvenčí“?

Tyto naše projekty jsou jen pro naše děti, ale každoročně pořádáme dražbu, kam zveme všechny, co mají chuť a zájem přijít si užít odpoledne.

Jak nahlížíte na současnou situaci v oblasti péče o ohrožené děti v České republice?

Těžko hodnotit. Jsou věci, které se daří. Raduji se z toho, co se daří třeba ve Zlínském kraji, stejně tak mám pocit, že se snaží i kraj Pardubický, kde se hodně věnují transformaci

dětských domovů a jsou jim zřejmě potřeby dětí zde umístěných. Ale to je ta nesystémovost. Jak je možné, že ve Zlíně vědí, co je pro malé děti dobré, a v našem kraji máme volné přechodné pěstouny třeba deset měsíců?

Vyzdvihla bych práci OSPOD. Jedná se o velmi zodpovědnou a nelehkou práci. Profesní vybavenost pracovníků musí být na vysoké úrovni, stejně tak potřebují dostatek nástrojů pro to, aby svou práci mohli zodpovědně vykonávat. Tito pracovníci by měli provázet dítě systémem, ale nejsem si jistá, zda na to mají dostatek prostoru. To poté vede k formalismu.

Moc bych si přála, aby nebylo dětských domovů třeba. Abychom měli takový systém, který dokáže pomáhat, ještě když je dítě v rodině. Aby společnost a další odborníci byli pozorní a chránili děti a poukázali na nějakou situaci v rodině brali jako ochranu zájmu dítěte, a ne jako „práskání“. Pokud už dojde k tomu, že musí být dítě z rodiny vyjmuto, aby tento stav byl neustále přehodnocován.

Co je podle vás potřeba neaktuálněji změnit?

Posílit pracovníky OSPOD a následně se zaměřit na prevenci, aby bylo umístění mimo rodinu opravdu posledním řešením situace dítěte. Bohužel se setkáváme se situacemi, kdy

se k nám dostane někdo ze zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a my v prvním měsíci zjistíme, že v širší rodině existuje někdo, kde je ochoten se o dítě starat.

Zároveň je potřeba stále aktivně podporovat pěstouny, dostatečně je finančně za jejich práci ohodnotit, ale zároveň i pravidelně vyhodnocovat, zda jsou plněny individuální plány ochrany dítěte. Bohužel jsem se ve své praxi setkala se situací, kdy děti přicházející do dětského domova z přechodné pěstounské péče nebyly rok u zubaře, neabsolvovaly doporučené vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, což bylo v této kauze zcela jasně v rozporu se zájmem dítěte. Zde vidím skulinku, kterou by bylo třeba ošetřit. Zaměstnavatelem pěstouna je totiž úřad práce.

Jaká máte plány a vize v rámci svého působení?

Během posledních let se nám podařilo získat nové prostory, děti bydlí v rodinných domech nebo bytech. Troufám si říct, že máme dobrou metodiku v práci s rodinou a že se nám to daří. Mým cílem je v příštích letech se zaměřit na téma bezpečí a well-beingu v ústavních zařízeních a s tím souvisí i zvyšování profesních kompetencí vychovatelů, zejména jejich porozumění projevům poruch vztahové vazby. ■

Dětský domov získal podporu Nadace J&T

V Soukromém dětském domově SOS 92 si stojí za tím, že dítě svou rodinu potřebuje a má na ni právo. Přemýšlejí tu o respektu k dětem, jejich participaci na rozhodování o věcech, které se jich dotýkají. Nicméně jsou si vědomi limitů ústavní péče, neboť rodinu nenahradí.

Jsou dětským domovem, který pracuje na udržení kontaktu dítěte s původní rodinou a také doprovází pěstounské rodiny. Není to protimluv?

„Může to tak na první pohled vypadat, ale pro tuto společnost je na prvním místě nejlepší zájem ohroženého dítěte. A tím může být buď podpora původní rodiny v takovém rozsahu, že je do ní možný návrat dítěte, nebo alespoň podpora rodin náhradních,“ říká Marie Oktábová, ředitelka Nadace J&T, a dodává, že by bylo skvělé, kdyby se do komunitního typu zařízení transformovaly i ostatní dětské domovy.

Události posledních týdnů představují nápor na nervy, cestování do zahraničí asi nyní nikoho neláká, a tak vám přinášíme tipy na wellness a relaxaci v českých luxusních hotelech. Při objednávání nezapomeňte uplatnit své Magnus body.

S Magnusem za relaxem

Do lázní už se nejezdí jen ze zdravotních důvodů na doporučení lékaře, ale stále častěji hlavně za relaxací. V těchto městech totiž najdete kvalitní ubytování, wellness a spa prostory či zkušené maséry a fyzioterapeuty. Vyzkoušejte například Františkovy Lázně, kde bude během jarních měsíců krásně.

Symbolem města je socha malého chlapce s rybou. Původně parková plastika z roku 1924 byla po válce přenesena před Společenský dům, kde se s ní s oblibou fotografovaly pacientky. Lázeňský fotograf Škarda pro zvýšení popularity Františka údajně vymyslel legendu, podle níž každá pacientka, která se dotkne palce levé nohy sochy, otěhotní. Ovšem pozor, před Společenským domem je nyní pouze kopie sochy, originál najdete v městském muzeu. ■

KDE SE UBYTOVAT

Spa & Kur Hotel Harvey****

Hotel, který prošel v roce 2016 kompletní rekonstrukcí, se nachází nedaleko lázeňské kolonády. Disponuje vlastním minerálním pramenem a solnou jeskyní.

Relaxační pobyt ve Spa & Kur Hotelu Harvey na 3 noci pro dvě osoby ve dvoulůžkovém pokoji včetně polopenze a lázeňských procedur v hodnotě 12 432 Kč získáte se slevou 10 %, a to za **44 760 bodů**.

Spa & Kur Hotel Praha****

Nově zrekonstruovaný hotel leží uprostřed nejkrásnější části Františkových Lázní, v bezprostřední blízkosti dvou největších městských parků a nedaleko lázeňské kolonády.

Voucher na Odpočinek v lázních ve Spa & Kur Hotel Praha na 6 nocí pro dvě osoby ve dvoulůžkovém pokoji včetně polopenze a 10 lázeňských procedur v hodnotě 18 840 Kč můžete mít se slevou 10,8 % za **67 200 bodů**.

SPOJTE GOLF S WELLNESS

Golf & Ski Resort Ostravice

Dopřejte si luxusní pobyt v nádherném prostředí Golf & Ski Resortu Ostravice s jedinečnými výhledy na Lysou horu, Smrk a další beskydské velikány. Připraveny pro vás budou masáže, wellness a horské prostředí, které přímo vybízí k odpočinku.

Pobyťový balíček Relax pro dvě osoby na 2 noci v termínu do 31. 3. 2020 v hodnotě 4 780 Kč získáte se slevou 5 %, a to za **18 164 bodů**.

Golfový Resort Kaskáda

Hotel Kaskáda je součástí rekreačně-sportovního areálu a nabízí svým hostům dokonalou pohodu a klid. Je harmonicky zasazen do okolní přírody a zdůrazňuje výjimečnost lokality. Komfortní ubytování, které uspokojí i nejnáročnější klienty, je připraveno v bezbariérových bungalovech s architektonicky čistým vzhledem, zelenými střechami a zelení v okolí.

Romantický pobyt na 1 noc pro dvě osoby v termínu do 31. 3. 2020 v původní hodnotě 4 362 Kč vyměníte za **15 160 bodů** (sleva 13,1 %).

Tenisky: Sportovní obuv, nebo investice?

Miliony dolarů nemusí nutně ležet jen v akcích či jiných formách investic, ale mohou se zhodnocovat třeba i v botnících a papírových krabicích. Řeč je o jedné z těch nejběžnějších věcí denní spotřeby, která ovšem může být někdy velmi jedinečná. Investovat lze totiž také do tenisek.

Nejvýznamnější a nejbohatší trh s teniskami je samozřejmě ten americký, se sneakers (angl. tenisky, kecky) se protáčí miliardy dolarů. Lidé je milují, sbírají, přeprodávají a čekají fronty, aby mohli mít ten který konkrétní pár. Jejich cena se zvýší někdy až takovým způsobem, že to překvapí i samotného investora.

Co je důvodem tohoto boomu? Je to internet a způsob dnešního života tzv. sneakerheadů. Sneakerheadi jsou fanatičtí milovníci tenisek, kteří budou stát ve frontě i 48 hodin, jen aby ulovili svůj vysněný pár. Nemluvě o tom, za kolik jsou ochotni jeden pár tenisek odkoupit. Trh s touto obuví se mění a vyvíjí, ale i on má tradiční modely, kde můžeme s jistotou říci, že nešlápnete se svou investicí vedle.

Tenisky, které podle J&T Con

1. Bílé Nike Air Force

Nike Air Force jsou teniskou, kterou chce a měl by vlastnit každý, ať už jste vášnivý fanatik tenisek, či nikoli. Je to ikona, kterou dokážete zkombinovat ke všem možným stylům, a proto je to číslo 1 mezi všemi věkovými kategoriemi.

**Toužíte také některý
sběratelský kousek vlastního
šatníku?**

S výběrem tenisek i jejich nákupem vám pomůže J&T Concierge.
jtconcierge@jtconcierge.cz
www.jtconcierge.cz

Spolupráce dělají tenisku o něco zajímavější

Collaby neboli spolupráce jsou to, co láká řadu sneakerheadů kvůli své jedinečnosti a omezenému počtu kusů. Ceny se zde již od počátku pohybují výš a záleží na tom, s kým se daná značka spojí a koho jednotlivci milují.

Puma x Karl Lagerfeld

Jeden z posledních collabů, které Karl Lagerfeld stihl udělat, byl ten s Pumou, a právě proto je jeho hodnota velmi vysoká a oceňována. Puma si tak může hrdě označit jednu ze svých nejúspěšnějších spoluprací.

Adidas x Pharrell Williams

Adidas Originals nemá jen Yeezy, který stojí za povšimnutí, ale velké oblíbenosti se těšila také spolupráce s Pharrellem Williamsem, některé tenisky byly okamžitě vyprodané.

Adidas x Game of Thrones

Adidas velmi dobře a šikovně využil boom Game of Thrones a všichni fanoušci vykoupiли tuto speciální edici Adidas UltraBoost.

Nike x Supreme

Když se spojí dvě oblíbené značky, je to vždy sázka na jistotu, a právě proto vzal Nike své ikonické Air Force a propojil se se značkou Supreme. Prozatím hlásí, že budou vyrábět i do budoucna, ovšem s první vlnou se očekává vysoká poptávka.

Concierge mizí rychlostí světla

2. Vans Old Skool

Vans Old Skool zažívá masivní slávu poslední dva roky. Jednoduchá až obyčejná teniska si získává srdce mladší generace, ale zachytí i dospělé. Možná právě svou jednoduchostí, pohodlím i vzhledem je tou teniskou, kterou byste si měli pořídit pro investici sami do sebe.

3. Adidas Superstar

Letos oslavily výročí a jejich síla stále roste. Adidas Originals Superstar je návrat několik let zpátky, který ale teenageři i jejich ikony (celebrity) milují.

5 tipů J&T Concierge, s nimiž nešlápnete vedle

1. Yeezy Boost

Yeezy jsou výtvozem slavného rappera Kanyeho Westa a stále jsou číslem jedna mezi sneakerheady. Kilometrové fronty a desetitisíce utracených korun, na release těchto tenisek musíte mít upozornění a být připraveni ke klikání, protože mizí rychlostí světla.

2. Nike Air Jordan Retro High

Ikonická klasika, která dala vzniknout nové fashion kultuře, basketbalové. Nike Air Jordan jsou celkově sázkou na jistotu v případě jakýchkoli investic, jejich oblíbenost neustále stoupá a k sehnání nejsou tak dobře jako například Nike Air Max.

3. Comme des Garçons

Comme des Garçons mají svůj ikonický styl, který každý sneakerhead miluje. V momentě, kdy se spojí například s Converse a udělají jedinečný collab (neboli spolupráci), jejich cena stoupá a množství těchto tenisek je vždy omezené.

4. Nike Vaporfly, Nike Air Zoom Alphafly NEXT%

Výkonnostní teniska, která láme rekordy jak v běžeckých výkonech, tak v nedostupnosti zboží. Právě proto přichází Nike ve spolupráci s elitními atlety a inovačním týmem s novinkou Nike Air Zoom Alphafly NEXT%. Mezi hlavní inovace patří dvě mimořádně pružné výztuhy Zoom Air v přední části boty a přidaná pěna ZoomX pod patou, díky níž bota nejenže navrácí ještě více energie, ale také více tlumí a chrání při dopadu než současný model Nike Vaporfly NEXT%.

5. Nike Metcon 5 We Test

U výkonů ještě chvíli zůstaneme. Nike má další model, který se tentokrát specifikuje na posilovnu, a to Nike Metcon 5 We Test, který se spouští do prodeje 6. 3. a vzdává hold úplně původním Metconům.

Nejdražší teniska

A jaká byla ta nejdražší teniska na světě, která se doposud vydražila? Zřejmě vás nepřekvapí, že jí byla právě teniska Nike, která byla ručně šitá, a to pouze ve 12 kusech. Na teniskách Bowerman byla poprvé použita vaflovací technika – teniska se jako vafle zapéká do výsledného tvaru. Boty vydražil Miles Nadal za 437 500 USD.

Koťátková, Kohout, Kaláb a taky Kintera

Pozici na první příčce J&T Banka Art Indexu pro letošní rok obhájila Eva Koťátková. Do první desítky se nově dostal Martin Kohout a skok na 32. příčku zaznamenal Jan Kaláb. To jsou hlavní závěry z letošní, již sedmé edice indexu nejvýraznějších současných umělců, který pro J&T Banku administruje ART+.

Sedmatřicetiletá Eva Koťátková se do čela indexu poprvé dostala v loňském roce, kdy po pěti letech na druhé místo odsunula svého někdejšího učitele z pražské akademie Jiřího Kovandu. Koťátková, kterou zastupují galerie hunt kastner v Praze a Meyer Riegger v Berlíně a Karlsruhe, je dnes nejlépe etablovanou českou umělkyní mladší a střední generace na mezinárodní scéně (její profil jsme přinesli v minulé Ročence ART+). Neznamená to, že by byla ve světě „slavnější než doma“, ale v rámci umělecké scény je vnímána jako výrazná a perspektivní autorka, kterou oslovují instituce doslova z celého světa.

33

FINALISTŮ
Ceny Jindřicha
Chalupeckého

Jen loni měla Eva Koťátková samostatné výstavy v Kunsthall Charlottenborg v Kodani a Kestnergesellschaft v Hannoveru, což jsou obojí středně velké kunsthalle s ambiciózním mezinárodním programem. Aktuálně Kunsthall Charlottenborg například hostí výstavu newyorského kolektivu DIS. Z necelé desítky kolektivních výstav, na kterých Koťátková loni participovala, zmíníme aspoň její velkou instalaci Stroj na obnovu empatie na prestižním Istanbulsém bienále.

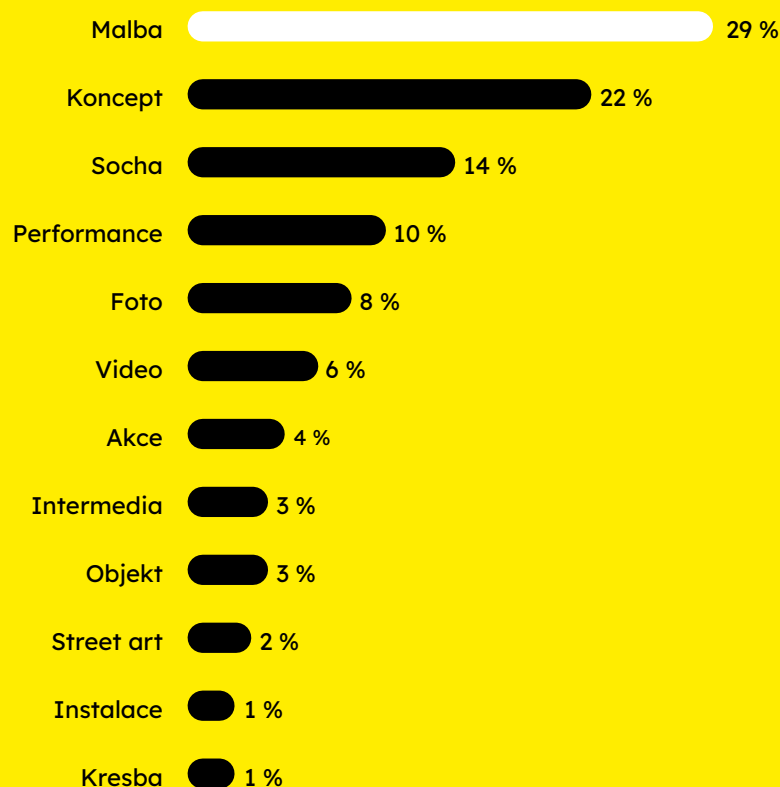
Jméno Evy Koťátkové i jména čtyř dalších autorů, jimž patří nejvyšší příčky v letošním indexu, najdeme i v desítku autorů, kteří si loni připsali nejvíce bodů za zahraniční výstavy. Vůbec nejúspěšnější byl v této kategorii šestačtyřicetiletý Křištof Kintera, který loni vystavoval v Bratislavě, Drážďanech, Klagenfurtu, Vratislavi, Římě, Curychu, Paříži, Québecu a Sydney. Pro českou účast na XXII. Milánském trienále vytvořil monumentální, několikametrovou instalaci poslepovanou z vybitých tužkových baterií Out of Power Tower, která pak na podzim byla vystavena ještě na bienále digitálního umění Nemo v Paříži.

Mimořádný rok, pokud jde o zahraniční výstavy, má za sebou také jednačtyřicetiletý Jan Kaláb, který měl loni samostatné výstavy v Boloni, Valencii, Miami či Tchaj-pej a zúčastnil se skupinových přehlídek v Londýně či Paříži. Na rozdíl od Koťátkové či Kintera v jeho případě většinou nešlo o muzejní či výstavní instituce, ale o komerční galerie. Míru zájmu zahraničních kurátorů a galeristů o jeho dílo to nicméně nijak nesnižuje.

Posun pětatřicetiletého Martina Kohouta, který je laureátem Ceny Jindřicha Chalupeckého za rok 2017 a kterého zastupují pražská galerie Polansky a galerie Exile ve Vídni, do první desítky indexu je odrazem dlouholetého zájmu domácích i zahraničních institucí o jeho práci spíše než jednotlivých výstavních úspěchů v loňském roce. Ostatně v minulé edici indexu figuroval na 11. příčce a v první stovce se poprvé objevil již v roce 2015. Loni se nicméně zúčastnil několika skupinových výstav v Rakousku, Německu a Nizozemí.

Jakou technikou umělci tvoří nejvíce?

STREET ART V GALERII

Pomyslným skokanem roku je již zmiňovaný Jan Kaláb, který ve svých obrazech a objektech zužitkovává dlouholetou zkušenost streetartového umělce. Kaláb je sice absolventem pražské Akademie výtvarných umění, pod jménem Point je však též zakladatelskou osobností české graffiti scény. Před čtrnácti lety stál mimo jiné u vzniku galerie Trafačka v pražských Vysočanech, která dnes

pod jménem Trafo Gallery působí v Holešovické tržnici.

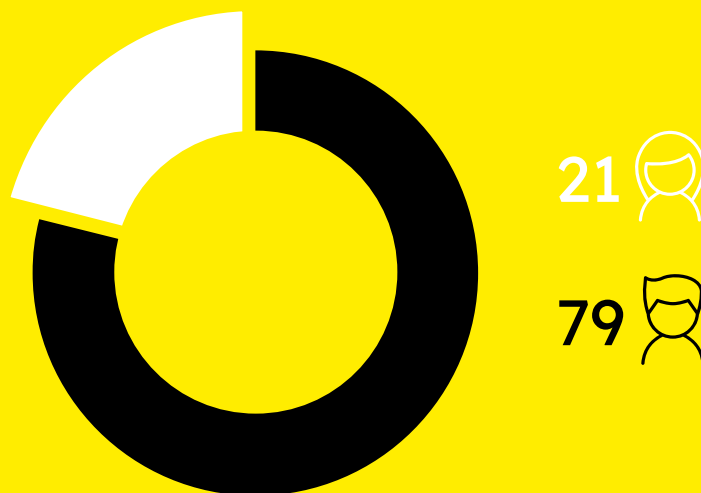
Kaláb se v první stovce indexu objevuje letos poprvé, a to hned na 32. místě. Jakkoliv byl pro něj loňský rok velice úspěšný, takto velký skok ukazuje spíše na výpovědní limity indexu a na problémy se sběrem relevantních dat. Kaláb se měl v první stovce objevit minimálně již v loňském roce, přičemž by figuroval na 63. příčce.

Art Index TOP 50

Pořadí	Autor	technika
= 1	Eva Koťátková	socha/koncept
= 2	Jiří Kovanda	koncept
= 3	Kateřina Šedá	akce/koncept
= 4	Zbyněk Baladrán	koncept
= 5	Křištof Kintera	socha
= 6	Dominik Lang	socha/koncept
▲ 7	Jiří Thýn	foto/koncept
▲ 8	Martin Kohout	video
▲ 9	Josef Bolf	malba
▼ 10	Jiří David	malba/socha
▲ 11	Pavla Sceranková	socha/koncept
▲ 12	Vladimír Houdek	malba
▼ 13	Jakub Nepraš	intermedia
= 14	Markéta Othová	foto/koncept
= 15	Daniel Pítín	malba
▲ 16	Jaromír Novotný	malba
▲ 17	Jiří Franta – David Böhm	kresba/koncept
▼ 18	Alena Kotzmannová	foto/koncept
▼ 19	Ján Mančuška	koncept
= 20	Jan Pfeiffer	koncept/socha
▲ 21	Jiří Černický	malba/objekt
▼ 22	Milena Dopitová	socha/objekt
▼ 23	Tomáš Vaněk	koncept
▲ 24	Roman Štětina	video
▼ 25	Alice Nikitinová	malba
▼ 26	Jan Nálečka	koncept
▲ 27	Anna Hulačová	socha
▼ 28	Matěj Smetana	socha/objekt
▲ 29	Petr Dub	malba/koncept
= 30	Jan Merta	malba
▲ 31	Jan Šerých	malba/koncept
▲ 32	Jan Kaláb	malba / street art
▼ 33	Petr Nikl	malba/akce
▼ 34	Filip Ceněk	video
▼ 35	Jiří Skála	koncept
= 36	Vendula Chalánková	malba/instalace
▲ 37	Lukáš Jasanský – Martin Polák	foto/koncept
▲ 38	Martin Zet	akce
▲ 39	Richard Loskot	intermedia
▼ 40	Matyáš Chochola	malba
▼ 41	Vladimír Kokolia	malba
▼ 42	Tomáš Svoboda	koncept
▲ 43	Marek Meduna	malba
▲ 44	Lubomír Typlt	malba
▼ 45	Hynek Alt – Aleksandra Vajd	foto/koncept
▲ 46	Pavel Mrkus	intermedia
▲ 47	František Skála	socha/objekt
▼ 48	Václav Stratil	malba
▼ 49	Pavel Sterec	koncept
▼ 50	David Černý	socha

Kolik je v první stovce mužů a kolik žen?

www.jtbankartindex.cz

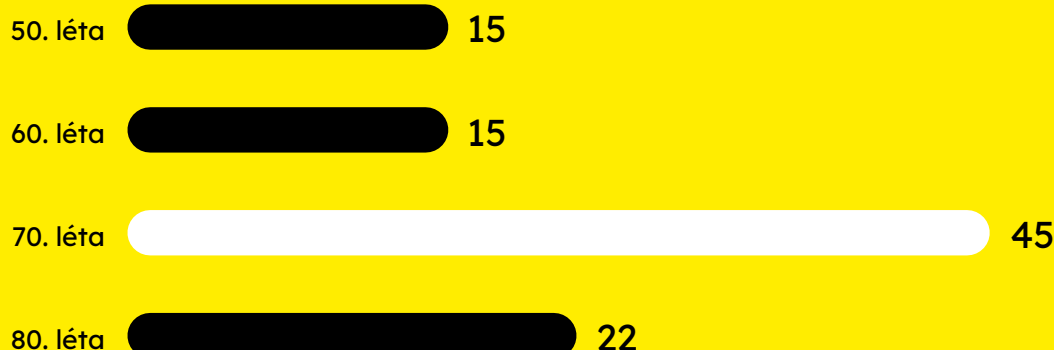
Pro účely indexu jsou bodovány primárně výstavní a publikační výstupy realizované v jednotlivých letech, přičemž se započítávají vždy jen body za posledních deset let. Další body umělci získávají za zastupování galeriemi, přičemž tyto je každoročně třeba znovu kontrolovat a přepočítávat. Vzhledem k velkému množství sledovaných umělců (databáze ART+ v současnosti eviduje více než dva a půl tisíce jmen domácích umělců, kteří datem narození spadají do vymezené kategorie) a nutnosti sledovat velké množství individuálních informačních zdrojů se nám bohužel loni stalo, že jsme nástup Jana Kalába na mezinárodní scéně přehlédli a zaznamenali jej až s ročním zpožděním. Sám Jan Kaláb říká, že se zahraničními galeriemi výrazněji spolupracuje v posledních třech letech a že teprve loni se dostal do pozice, na kterou aspiroval.

V obecnější rovině lze uvažovat o tom, že Kalábovo vysoké umístění souvisí s postupným etablováním umění vyšlého z prostředí street artu na výtvarné scéně. Dávno již nejde jen o malby sprejem na zeď a o specializované galerie na okraji oficiální

scény. Umělci asociovaní se street artem slaví úspěchy na aukcích i v muzejních a výstavních institucích. Ostatně vedle Kalába se do první stovky indexu letos poprvé dostali ještě Michal Škapa a Pasta Oner, kteří svého času rovněž patřili mezi výrazné postavy české graffiti scény. V této souvislosti se nabízí zmínit loňské aukční rekordy Banksyho a amerického umělce vystupujícího pod jménem Kaws. Banksyho rozměrný, deset let starý obraz Devolved Parliament, který zobrazuje britskou poslaneckou sněmovnu, ve které roli poslanců převzali šimpanzi, se v říjnu na aukci Sotheby's prodal za 9,9 milionu liber. Již na jaře se na hongkongské aukci téže společnosti vyšplhal Kawsův obraz The Kaws Album z roku 2005 v přepočtu na 14,7 milionu amerických dolarů. Předaukční odhad počítal jen s cenou kolem milionu dolarů. Obraz je variací na obal alba písničků ze seriálu The Simpsons, které pod názvem The Yellow Album vyšlo v roce 1998. Ilustrátor Bill Morrison na něm parafrázoval slavný obal alba Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band od Beatles.

V jaké dekádě jsou umělci narozeni?

KDO ANO A KDO NE

J&T Banka Art Index se programově snaží nabízet sběratelům orientaci na současnou českou výtvarnou scénu. To s sebou v praxi nese řadu potenciálně sporných otázek týkajících se hranic, kde tato začíná a končí. Časové vymezení je ještě poměrně jasné, byť i mezi umělci narozenými před rokem 1950 najdeme řadu aktivních a navýsost relevantních tvůrců, o kterých by si málokdo troufl říct, že nejsou „současní“. Předmětem polemik by spíše mohlo být, proč se v indexu objevují někteří slovenští umělci a jiní ne, a absence několika výrazných autorů narozených v někdejší Československu, kteří působí v zahraničí.

Primárním klíčem, který autoři indexu pro vymezení české scény zvolili, bylo studium na výtvarné škole v Čechách či na Moravě. Proto se v indexu neobjevuje například klíčová osobnost německého umění 80. let Jiří Georg Dokoupil, který se narodil v roce 1954 v Krnově, stejně starý rodák z Prahy, vedoucí katedry nových médií na Vysoké škole umění a designu v Karlsruhe Michael Bielický nebo fotografka Jitka Hanzlová, jejíž retrospektivu na přelomu roku hostila pražská Národní galerie a která od roku 1982 žije v Německu. Stejně tak by se do první stovky bez problémů dostali jednapadesátiletý Richard Stipl, který vystudoval akademii v kanadském Torontu, nebo pětáctýřicetiletý Jan Tichý, který studoval fotografii v Tel Avivu a sochařství na Art Institutu v Chicagu.

AUKČNÍ PRODEJE

Pokud bychom sledovanou skupinu umělců řadili podle realizovaných aukčních prodejů, dostali bychom se k velice odlišnému žebříčku. Svou aukční premiéru měli loni například Ján Mančuška a Daniel Pitín. Od Kateřiny Šedé, Zbyňka Baladrána či Dominka Langa, abychom jmenovali autory z první desítky, dosud aukcemi neprošlo jediné dílo. Nutno však zdůraznit, že aukce nejsou pro oblast současného umění hlavním prostředím, kde se realizují prodeje. Řada autorů a galerií se jim dokonce programově vyhýbá.

Aukční ceny současného umění mohou být velmi zavádějící, a to v jednom i v druhém směru. V případě mladších autorů se stává, že aukční ceny jsou přepálené, v případě těch starších jsme naopak mnohdy svědky toho, že klíčové rané dílo zůstane nedocenoeno a prodá se za nižší částku, než by si řekl sám autor či jeho galerista. Velký počet cenových rekordů v případě autorů z řad dnešních šedesátníků a padesátníků lze chápat jako doklad růstu sběratelského zájmu o umění 70. a 80. let. Nových aukčních maxim loni dosáhli například Václav Stratil, Martin Mainer, Vladimír Kokolia, Jaroslav Róna, Petr Nikl nebo Stanislav Diviš. Nejvyšších cen i celkových obrátů v posledních letech pravidelně dosahuje Jan Merta. Celkem bylo loni vydraženo 14 Mertových obrazů a prací na papíře, dohromady za 5,6 milionu korun. Nejdražší, za 1,32 milionu korun, se prodal čtyřmetrový obraz

Duch a hmota (Mnichovský přízrak) z let 2008–2009. Od Krištofa Kintery bylo loni v aukcích nabízeno 53 soch, asambláží a prací na papíře. Nového majitele našlo 21 z nich, dohromady za 3 miliony korun. Za 1,18 milionu korun se prodal další z Kinterových Mluvičů.

21 LAUREÁTŮ Ceny Jindřicha Chalupeckého

Titul nejdražšího autora J&T Banka Art Indexu, potažmo nejdražšího žijícího českého autora, patří od roku 2017 osmačtyřicetiletému Federicu Díazovi. Jeho známá zlatá slza z Expo v Šanghaji se před třemi lety prodala s výrazným nárůstem za 6,5 milionu korun. Za více než milion korun byla dále dražena díla Jana Mertý, Václava Stratila, Tomáše Rullera a Krištofa Kintery.

TISÍCE UMĚLCŮ

Pro účely letošního J&T Banka Art Indexu bylo bodováno přes 800 výstav doma i v zahraničí, kterých se zúčastnilo více než tisíc umělců. Jak již bylo řečeno, počet aktivních umělců narozených po roce 1950 je

však ještě výrazně vyšší. V databázi ART+, která eviduje aukční prodeje, je více než dva a půl tisíc umělců narozených po roce 1950. Pokud budeme předpokládat, že nejstarší autoři na výtvarnou scénu vstoupili v 70. letech, znamená to, že každou dekádu reprezentuje 400 až 500 jmen. Zveřejňovaná stovka tak představuje ani ne pět procent autorů, kteří jsou na současnou výtvarnou scénu nejviditelnější.

Poměrně malý počet výraznějších změn, zejména mezi prvními třiceti až padesáti jmény, se odvíjí od konstrukce indexu, který zohledňuje výsledky za posledních deset let. Důsledkem je poměrně velká setrvačnost, kdy ani roční absence výstavních aktivit pro umělce nemusí znamenat propad v celkovém umístění. Je třeba též připomenout, že náskok autorů na prvních příčkách je opravdu značný. Bodový rozdíl mezi umělcem na 100. a 50. místě odpovídá rozdílu mezi Zbyňkem Baladránem na čtvrté a Krištofem Kinterou na páté příčce.

První stovka vykazuje značnou stabilitu i z hlediska obecných charakteristik týkajících se věku a pohlaví. Dvě třetiny zastoupených autorů se narodily po roce 1970. Umělci narození v 70. letech zároveň představují početně nejsilnější skupinu (45 procent). Počet autorů narozených v 80. letech se během sedmi let zvýšil z patnácti na dvacet dva. Autorů narozených v 50. a 60. letech je shodně patnáct. Žen se v první stovce objevuje jednadvacet, což je podobný výsledek jako v předchozích letech. Preferovaným médiem nadále zůstává malba, se kterou v nějaké formě pracují více než čtyři desítky umělců. Zmínit lze také vysoký počet laureátů a finalistů Ceny Jindřicha Chalupeckého v první stovce. Vítězů ceny je jednadvacet, dalších třiatřicet umělců bylo minimálně jednou vybráno mezi finalisty.

ZA DESET LET

Index, který připravuje J&T Banka ve spolupráci s portálem ART+, je pokusem o nezaújatý popis vývoje na současnou výtvarnou scénu. Jedná se o aktuální pořadí českých výtvarníků narozených po roce 1950 sestavené na základě jejich aktivní účasti ve výtvarném provozu. Index vychází z předpokladu, že vlastní hodnotu umění nelze objektivně změřit, že však lze posuzovat úspěšnost

umělecké kariéry. Index zohledňuje účasti na výstavách a bienále, výtvarná ocenění, zastoupení galeriemi a další počiny (například knižní monografie či realizace ve veřejném prostoru).

Do výsledného bodového součtu jsou započítávány pouze akce usku-

tečně v posledních deseti letech. Sledované období se tak průběžně posouvá, do letošního hodnocení byly započítány akce z let 2010 až 2019. Posuny v umístění se tak neodvíjejí jen od bodových zisků za poslední rok, ale rovněž od bodové ztráty jedenáctého roku. Zjednodušeně řečeno, od loňských výsledků

se odečetly body získané v roce 2009 a přičetly body získané v roce 2019. Případný propad v umístění tak mnohdy znamená jen tolik, že dotyčný umělec měl rok 2009 výstavně silnější než ten loňský.

Zvolená metodika do jisté míry zvyšuje mladší autory. Jednak tím, že index zohledňuje celou jejich výstavní historii, neboť před jedenácti lety řada z nich ještě nebyla na výtvarné scéně aktivní, za druhé pak v tom, že autoři na začátku kariéry se zpravidla účastní většího počtu výstav než již etablovaní umělci. J&T Banka Art Index však není zamýšlen jako definitivní hodnocení významu a uměleckých kvalit jednotlivých autorů, ale právě jako zpráva o aktuálním stavu české výtvarné scény. Nutno též dodat, že body za výstavy nejsou přidělovány mechanicky, zohledňuje se charakter akce stejně jako profil a prestiž pořádající instituce.

JAK ČÍST INDEX

Jako každý index je i J&T Banka Art Index zjednodušeným popisem velice komplexní situace. Nelze automaticky klást rovnítko mezi umístěním v indexu a uměleckou kvalitou díla. Vysoké umístění neznamená nutně, že daný autor je významnějším umělcem než někdo, kdo se umístil níže či kdo se do první stovky vůbec nedostal. Ostatně kdyby podobný žebříček existoval za první republiky, je pravděpodobné, že například František Kupka by se umístil až někde v jeho druhé polovině, neboť

v meziválečném období stál spíše stranou výstavního provozu. Index je třeba chápat primárně jako zprávu o tom, jak je který autor na současné scéně viditelný a jak moc vystavuje v renomovaných institucích.

J&T Banka Art Index je zamýšlen jako zpráva směrem k široké veřejnosti. Potenciálním sběratelům a investorům, kteří zvažují nákup současného umění, může pomoci v orientaci na současné výtvarné scéně. Zatímco v zahraničí lze s jistým zjednodušením definovat cosi jako obecný profil perspektivního mladého umělce – vystavoval v těch a těch galeriích, zúčastnil se těch a těch skupinových přehlídek –, v našem případě je to s ohledem na problematický stav centrálních muzejních institucí a málo rozvinutou galerijní scénu mnohem obtížnější. J&T Banka Art Index dává sběratelům do ruky aspoň nějaké vodítko. Při nákupu uměleckého díla se ale nakonec každý sběratel stejně rozhoduje sám za sebe, podle vlastního úsudku a vlastních kritérií.

Prodejní ceny, ať již dosahované na aukcích, či účtované při prodeji prostřednictvím galerií, nejsou jednou ze sledovaných kategorií a na finální pořadí nemají žádný vliv. Úspěšnost umělce na trhu sice může být pro potenciální sběratele a investory důležitou informací, jde však o oblast, pro kterou nejsou k dispozici relevantní údaje. Komerční úspěch ale ne vždy odráží úspěch na výtvarné scéně a vice versa (neboli naopak). ■

Nejprodávanější autoři na aukcích

26 260 000 Kč	Jan Merta, malba (30)
13 390 000 Kč	Jaroslav Róna, socha/malba (91)
11 680 000 Kč	Křištof Kintera, socha (5)
8 300 000 Kč	Federico Díaz, socha/intermedia (57)
6 840 000 Kč	Vladimír Kokolia, malba (41)
5 720 000 Kč	Pasta Oner, malba / street art (82)
5 160 000 Kč	Václav Stratil, malba (48)
4 760 000 Kč	Petr Nikl, malba (33)
4 400 000 Kč	Lubomír Typlt, malba (44)
4 390 000 Kč	Jakub Špaňhel, malba (51)

Kdo v roce 2019 nejvíc vystavoval v Česku

Martin Zet, 1959, akce (38)	99
Richard Loskot, 1984, intermedia (39)	90
Zbyněk Baladrán, 1973, koncept (4)	87
Jiří Kovanda, 1953, koncept (2)	85
Josef Bolf, 1971, malba (9)	77
Jiří Černický, 1966, malba/objekt (21)	66
Jiří Franta – David Böhm, 1978/1982, kresba (17)	63
Kateřina Šedá, 1977, akce/koncept (3)	61
Pavla Malinová, 1985, malba (66)	60
Křištof Kintera, 1973, socha (5)	57

Kdo v roce 2019 nejvíc vystavoval v zahraničí

Křištof Kintera, 1973, socha (5)	135
Eva Kořátková, 1982, socha/koncept (1)	120
Kateřina Šedá, 1977, akce/koncept (3)	105
Jan Kaláb, 1978, malba/street art (32)	90
Jiří Kovanda, 1953, koncept (2)	60
Vladimír Houdek, 1984, malba (12)	60
Daniela a Linda Dostálové, 1979/1977, fotografie (100+)	48
Anna Hulačová, 1984, socha (27)	45
Zbyněk Baladrán, 1973, koncept (4)	36
Hynek Martinec, 1980, malba (62)	36

Finalisté 2020

JIŘÍ DAVID (*1956)

Nenapravitelný provokatér Jiří David působí na české umělecké scéně od poloviny osmdesátých let dvacátého století. Skrze své konceptuálně laděné malby, fotografie a instalace se často a rád vyjadřuje k problémům, které aktuálně hýbají uměním, politikou nebo společností obecně. Zřejmě největší pozornosti se dosud dostalo jeho instalaci neonového srdce na Pražském hradě, kterým se umělec symbolicky rozloučil s prezidentským mandátem Václava Havla.

JIŘÍ KOVANDA (*1953)

Jiří Kovanda je bezesporu jedním z nejvýznamnějších českých umělců. Pozornost si získal už v sedmdesátých letech dvacátého století, kdy stál u zásadního rozvoje českého konceptuálního umění a performance. Některé jeho akce jsou dnes už legendární: upřené hledění do očí člověku, který stojí za umělcem na eskalátoru, schovávání na ulici nebo později líbání přes sklo s návštěvníky galerie. Performance a intervencím se příležitostně věnuje i nadále, od osmdesátých let se ale jeho tvorba rozšířila i o různé instalace a obrazy.

EVA KOŘÁTKOVÁ (*1982)

Eva Kořátková se věnuje konceptuálnímu umění. Přestože se jednou vyjadřuje technikou koláže a jindy třeba pomocí divadelní hry, vždy ji poznáte podle náročné tematiky, jako jsou kafkovská justice, různé lidské patologie, naivní dětský svět nebo perspektiva duševně nemocných osob. Laureátkou Ceny Jindřicha Chalupského se Kořátková stala v pouhých 25 letech, ve stejném roce získala i Cenu Josefa Hlávky a v roce 2014 také Dorothea von Stetten Kunstpreis. V zahraničí je ostatně její úspěch naprosto fenomenální.

DOMINIK LANG (*1980)

Sochařství je v Langově podání živé umění, které mrštně reaguje na aktuální dění i místo, pro které je určeno. Do povědomí široké veřejnosti u nás se Dominik Lang probojoval svým projektem Východ Západ, za který záhy získal Cenu Jindřicha Chalupského. Velký úspěch ovšem sklídl už dříve, ať už svou instalací v českém pavilonu benátského bienále, nebo výstavou ve věhlasné vídeňské Secesi. Jeho tvorbu znají napříč kontinenty – kromě řady evropských zemí vystavoval i ve Spojených státech a v Austrálii.

KATEŘINA ŠEDÁ (*1977)

Výtvarnice Kateřina Šedá sama přiznává, že ji odjakživa fascinuje téma normálního života. Právě do normality a běžnosti stereotypního života její konceptuální projekty nejčastěji zasahují. Pracuje při nich s množstvím obyčejných lidí, kteří do té doby s uměním neměli co dočinění. Ze stereotypů vyvádí Kateřina Šedá návštěvníky institucí po celém světě. K vytvoření projektů ji v minulosti vyzvaly například IHME v Helsinkách, SF Moma v San Francisku, Tate Modern v Londýně nebo letos LIAF v Norsku.

JIŘÍ THÝN (*1977)

Fotograf Jiří Thýn se ke své tvorbě staví spíše konceptuálně. Zabývá se samotným médiem fotografie, hraje si s různými technikami a použitím fotografie v prostoru. V projektu, s nímž se v roce 2012 ucházel jako finalista o Cenu Jindřicha Chalupského, například vystavil zmuchlanou fotografii jako samostatný objekt. Jiří Thýn je mimo jiné také zakládajícím členem umělecké skupiny Ládví, pohybující se na hranici umění a veřejně prospěšné činnosti.

KRIŠTOF KINTERA (*1973)

Krištof Kintera je jedním z neaktivnějších českých umělců. Nejčastěji pracuje s médiem sochy, které pojímá ze široka – od drobných plastických kreseb až po kinetické nebo interaktivní skulptury monumentálních rozměrů. Důmyslně tvoří s nerozmanitějšími materiály a vytváří minimalistické i technologicky velmi náročné projekty. Pojícími prvky široké škály objektů bývají humorná nadsázka patrná na první pohled, ale i důvěrná znalost a inteligentní inspirace dějinami umění.

MARTIN KOHOUT (*1984)

Multimediální umělec Martin Kohout se aktivně pohybuje po české i německé umělecké scéně. Ke své tvorbě využívá internet jako vyjadřovací platformu, ale i řadu médií od fotografie a videa přes site-specific projekty až po performance. Tematicky reaguje na běžné problémy všedního člověka ztrácejícího se ve světě digitálních médií a pokrivené spotřebitelské kultury. Vystudoval Filmovou fakultu AMU v Praze i Städelsschule ve Frankfurtu, v obou zemích pracuje, vystavuje a získává ocenění odborné veřejnosti.

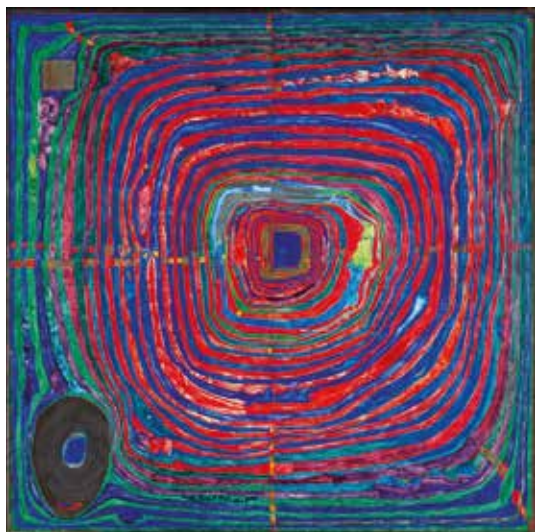
ZBYNĚK BALADRÁN (*1973)

Zbyněk Baladrán je výtvarný umělec a kurátor. Kromě několika ateliérů AVU studoval i dějiny umění a nutno podotknout, že svou kunsthistorickou průpravu nezapře ani ve své výtvarné tvorbě. Možná právě odtud totiž pramení jeho záliba ve vyhledávání, nacházení a interpretování rozličných materiálů, ať už to jsou textové dokumenty, zvukové nahrávky, nebo různé nalezené předměty. Jeho tvorba je obvykle prezentována formou videoprojekcí, téměř sochařských instalací nebo kombinací obojího.

JOSEF BOLF (*1971)

Malíř Josef Bolf patří mezi nejvýznamnější umělce své generace, okolní tvorbě se však značně vymyká. Ve svých dílech zachycuje podivné hybridní postavy s naplň zvířecími rysy, které se pohybují bezútěšnou městskou krajinou, a přestože nápadně připomínají oblíbené dětské komiksové postavíčky, paradoxně se často ocitají v až hororových scénách. Téma dětství tak Bolf konfrontuje s drsným světem plným temných myšlenek, úzkosti, samoty, perverze a násilí. Josef Bolf vystavoval po celém světě od New Yorku po Curych a svými díly je zastoupen ve významných soukromých i veřejných sbírkách.

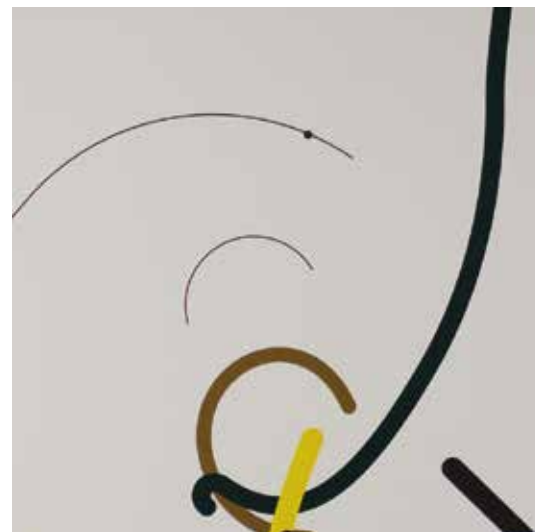

Různí umělci: ▶ Geometrické struktury / Pocta Zdeňku Sýkorovi

Oblastní galerie Liberec, výstava trvá do 26. 4.

Tvorba Stanislava Kolíbala, Radoslava Kratiny, Karla Malicha či Vladislava Mirvalda se představuje v Oblastní galerii Liberec. A to ve společnosti ucelenějšího výběru z grafického díla legendy tuzemské geometrické tvorby Zdeňka Sýkory. Liberecká sbírka obsahuje všechna důležitá jména tohoto směru.

Od nejradikálnějších představitelů směru Jana Kubíčka a Zdeňka Sýkory přes autora dotýkajícího se op-artu Vladislava Mirvalda k sochaři a grafikovi pracujícím s pohybem Radku Kratinovi. Sběrka nabízí ale mnohem více jmen slavných i méně známých umělců.

Hundertwasser – Schiele: Představa zítřka

Leopold Museum, Vídeň, výstava trvá do 31. 8.

Vídeňan Friedensreich Hundertwasser patřil k nejvlivnějším umělcům minulého století, což dokazují jeho architektonické, ale také grafické práce. K méně známým detailům z jeho života patří to, že jej výrazně ovlivnila tvorba Egon Schieleho. Na „vztah“ těchto dvou umělců, kteří se za života nikdy nemohli potkat (Schiele zemřel deset let před Hundertwasserovým narozením), se zaměřilo prestižní vídeňské Leopold Museum. Expozice nazvaná Představa zítřka (v angličtině Imagine Tomorrow) nabízí celkem 170 exponátů, na nichž kurátoři ukazují, jak se v tvorbě těchto dvou Rakušanů objevují podobná témata, motivy a principy.

◀ Různí umělci: Linie, světlo, stín

Schwarzenberský palác, Praha, výstava trvá do 17. 5.

Ve znovuotevřeném Schwarzenberském paláci byly Sbírce grafiky a kresby vyhrazeny nové prostory pro výstavy z oblasti starého umění, které nahradily dosavadní Grafický kabinet ve druhém patře paláce. Zahajovací výstava představuje ve dvou etapách mistrovská díla na papíře a pergamentu uměleckých epoch renesance, manýrismu, baroka a klasicismu. K vidění jsou kresby a grafické listy umělců českého a středoevropského baroka, Karla Škréty, Petra Brandla, Václava Vavřince Reinera, Michaela Heinricha Rentze a Antona Kerna, či mimořádných osobností severského a italského grafického umění 17. a 18. století, Rembrandta van Rijn a Giovanniho Battisty Piranesiho.

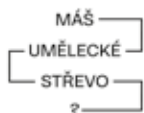
◀ Steve McQueen

Tate Modern, Londýn, výstava trvá do 11. 5.

Jméno Steve McQueen se v poslední dekádě skloňuje především v kontextu jeho filmové celovečerní tvorby. Mimořádný tvůrce má na kontě snímky jako Hlad, Stud či Oscarem oceněný film 12 let v řetězech. McQueen je však původně uznávaným umělcem, který v roce 1999 získal prestižní Turner Prize, a velká výstava v Tate Modern představuje jeho uměleckou tvorbu za uplynulých dvacet let. Celkem 14 děl spadá do různých uměleckých disciplín od videoartu a filmu přes fotografie až po sochy.

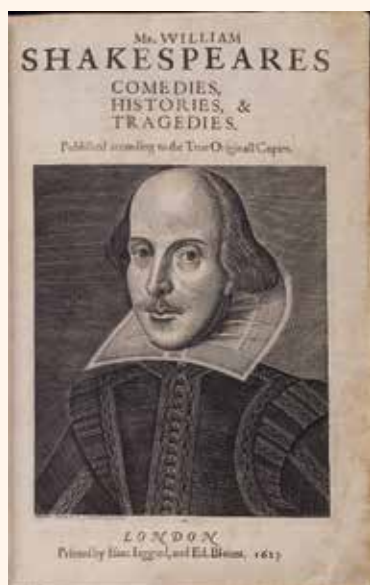
J&T Banka, a. s. je partnerem:

ŠÍMA NA PAPIŘE ZA DVA MILIONY

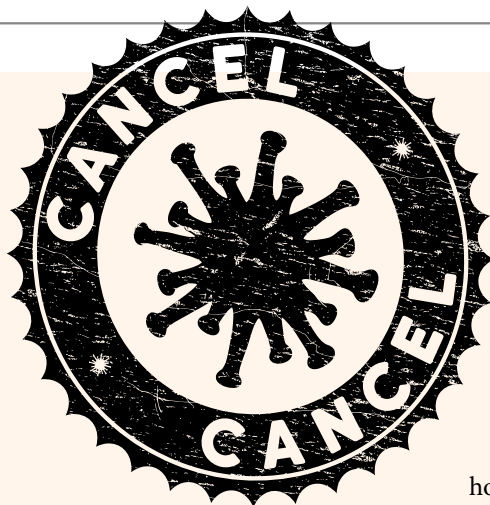

První výrazný prodej českého umění na světových aukcích v letošním roce zaznamenala dražba dvouapůlmetrového akvarelu Josefa Šímy na aukci Sotheby's v Paříži. Malba Prázdná a vítr z roku 1954 má formát 1,5 na 2,4 metru a aukční katalog uvádí, že dílo pochází ze soukromé rodinné sbírky ve Francii, přičemž předek stávajících majitelů malbu získal přímo do Josefa Šímy. Konečná cena se vyšplhala na v přepočtu „pouhé“ dva miliony korun včetně poplatků a daní. ■

SHAKESPEAROVO FOLIO NA PRODEJ

První ucelené vydání her Williama Shakespeara známé pod označením První folio míří do aukce. Newyorská pobočka Christie's ji nabídne 24. dubna. Cenu aukční síň odhadla na čtyři až šest milionů dolarů, konečná cena by však mohla být výrazně vyšší vzhledem k tomu, že se jedná o jednu z pouhých šesti kopií proslulé knihy z roku 1623, která je v soukromých rukách. Navíc dosavadním rekordem za prodej knihy s oficiálním titulem Pana Williama Shakespeara komedie, historie, tragédie je částka 6,1 milionu dolarů, která pochází již z roku 2001. ■

KORONAVIRUS MĚNÍ AUKČNÍ KALENDÁŘ

Šíření nového typu koronaviru, jemuž již podlehl tisíce lidí po celém světě, začíná ovlivňovat pořádání velkých akcí. Zrušen byl například ženevský autosalon a řada sportovních událostí. Problémy doléhají také na umělecký svět. Například aukční síň Sotheby's posunula datum konání série jarních hongkongských dražeb na pozdější termíny, velké aukce moderního a současného umění se pak přesunuly z asijské metropole do New Yorku. Pokud se situace s koronavirem nevyřeší, mohl by mít velké problémy červnový Art Basel, protože švýcarská vláda zakázala konání akcí, jichž se účastní tisíce a více lidí. V tuto chvíli ale zatím organizátoři o zrušení veletrhu neinformovali. ■

AUKCE NA OBZORU

V polovině března sběratele umění čekají hned dvě zajímavé akce. Nejprve 1. Art Consulting v Praze nabídne výběr exkluzivních děl napříč žánry i obdobími. K vrcholům aukce bude patřit Zátisí s ovocem, pohárem a lahví oleje od Emila Filly, jehož vyvolávací cena je 6,8 milionu korun. V nabídce ale bude také několik menších prací na papíře od slavných jmen českého umění (Filla, Kupka, Zrzavý), u nichž lze počítat s výrazným nárůstem. S vyvolávací cenou 3,6 milionu korun pak do aukce vstupuje rozměrné plátno Mikuláše Medka Padající staré flétny, u nějž lze počítat s výrazným růstem.

O pár dní později se uskuteční 149. aukce bratislavské síně SOGA. V nabídce bude řada děl významných slovenských umělců (Lörincz, Kollár, Paštéka), s nejvyšší vyvolávací cenou však do aukce vstupuje úžasný olej na kartoně Tri ženy od modernisty Jakuba Bauernfreunda (39 tisíc eur). Z nejmladších umělců bude v nabídce tvorba Mateje Fabiana (vliv pop-artu) nebo Doroty Sadovské (fotorealismus). ■

MEDEK JEDE

O dílo Mikuláše Medka je stále větší zájem a neutuchá ani po loňských rekordních prodejkách. Podle statistik serveru Artplus.cz by případný zájemce o desítku nejdražších děl tohoto poválečného tvůrce nyní dal 157 milionů korun. To je o více než 12 milionů korun více než krátce po loňském autorském rekordu, který padl v červnu. „Sedm z malířových nejdražších obrazů trhem prošlo v uplynulém roce, z toho čtyři na podzim,“ vypočítává Tereza Koutská z Artplus. ■